

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
Ліцею імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради

протокол від 31.08. 2026 року № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом
Директора ліцею імені Олександра
Цинкаловського Володимирської міської ради

від «31» серпня 2026 року № 116-о

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання та протидію

насильству та жорстокому поводженню з дітьми

Ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради

Локальний нормативний акт закладу освіти

м. Володимир

2026

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Загальні засади
- 1.2. Сфера дії Положення
- 1.3. Мета Положення

РОЗДІЛ ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ

- 2.1. Загальні засади організації системи
- 2.2. Основні заходи системи
- 2.3. Превентивні заходи
- 2.4. Вимоги щодо добору працівників
- 2.5. Навчання та підвищення обізнаності
- 2.6. Ознайомлення працівників із Положенням
- 2.7. Моніторинг та оцінювання
- 2.8. Інформування

РОЗДІЛ ІІІ. ПОВНОВАЖЕННЯ КЕРІВНИКА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

- 3.1. Загальні положення
- 3.2. Повноваження керівника закладу освіти
- 3.3. Обов'язки працівників закладу освіти
- 3.4. Обов'язки здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу щодо повідомлення

РОЗДІЛ ІV. ПОДАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ ТА РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО МОЖЛИВІ ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА

- 4.1. Подання повідомлення
- 4.2. Реєстрація повідомлення
- 4.3. Розгляд повідомлення керівником закладу освіти
- 4.4. Дії керівника у разі виявлення ознак насильства
- 4.5. Якщо ознак насильства не виявлено
- 4.6. Випадки домашнього насильства

Саме в цьому розділі закріплено, що реєстрацію та облік повідомлень забезпечує **визначена керівником особа**.

РОЗДІЛ V. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

- 5.1. Загальні засади діяльності Комісії
- 5.2. Формування та склад Комісії
- 5.3. Голова та секретар Комісії
- 5.4. Права та обов'язки членів Комісії
- 5.5. Основні завдання Комісії
- 5.6. Особливості розгляду повідомлень про можливий булінг (цькування)
- 5.7. Право дитини бути вислуханою
- 5.8. Організація роботи та рішення Комісії

РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)

- 6.1. Загальні положення
- 6.2. Ознака систематичності булінгу (цькування)
- 6.3. Розгляд повідомлень, що можуть стосуватися булінгу (цькування)
- 6.4. Система запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

6.5. Принципи діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

6.6. Основні напрями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

РОЗДІЛ VII. ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДИТИНИ

7.1. Загальні положення

7.2. Підстави для реагування

7.3. Ознаки, які можуть свідчити про домашнє насильство

7.4. Дії працівника закладу освіти

7.5. Дії керівника закладу освіти

7.6. Особливості повідомлення батьків або інших законних представників

7.7. Взаємодія із суб'єктами захисту дитини

7.8. Підтримка дитини у закладі освіти

7.9. Особливості діяльності Комісії

7.10. Дитина-кривдник

7.11. Заборонені дії

7.12. Захист прав та інформації про дитину

7.13. Запобігання домашньому насильству

Це саме той суттєво розширений Розділ VII, який тепер охоплює домашнє насильство в межах єдиного Положення.

РОЗДІЛ VIII. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

8.1. Загальні положення

8.2. Вимоги до заходів виховного впливу

8.3. Визначення заходів виховного впливу

8.4. Реалізація заходів виховного впливу

8.5. Психологічний та соціально-педагогічний супровід

8.6. Соціально-психологічна реабілітація та спеціальні програми

РОЗДІЛ IX. ДОКУМЕНТУВАННЯ, КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА ЗБЕРІГАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

9.1. Форми документування та обліку

9.2. Документування роботи Комісії

9.3. Конфіденційність та захист персональних даних

9.4. Передача інформації уповноваженим суб'єктам

9.5. Зберігання документів

РОЗДІЛ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

ДОДАТКИ

Додаток 1. Форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини

Додаток 2. Форма реєстрації внутрішнього інциденту (журнал безпеки)

Додаток 3. Анкета анонімного опитування для дітей

Додаток 4. Протокол засідання Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Загальні засади

1.1.1. Це Положення визначає організаційні засади функціонування у ліцеї імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради (далі — заклад освіти) системи запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми, порядок подання і розгляду повідомлень про можливі випадки насильства, реагування на такі повідомлення, особливості запобігання та реагування на випадки булінгу (цькування), діяльність Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, застосування заходів виховного впливу, а також заходи щодо створення безпечного освітнього середовища.

1.1.2. Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших актів законодавства у сфері захисту прав дитини, а також з урахуванням:

1. Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за №111/34394, **у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року №961;**
2. Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658;
3. Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513;
4. Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від **01 червня 2020 року №585;**
5. Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за №112/34395, у чинній редакції

1.1.3. Положення є локальним нормативним актом закладу освіти та визначає порядок реалізації вимог законодавства щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми, створення безпечного освітнього середовища, своєчасного реагування на можливі випадки насильства, у тому числі булінгу (цькування), та забезпечення захисту прав і найкращих інтересів дитини.

1.2. Сфера дії Положення

1.2.1. Дія цього Положення поширюється на здобувачів освіти, працівників закладу освіти та інших осіб, залучених до освітнього процесу, у межах, визначених законодавством.

1.2.2. Положення застосовується до випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, які сталися:

1. у приміщеннях закладу освіти;
2. на території закладу освіти;
3. під час заходів за межами закладу освіти, організатором або співорганізатором яких є заклад освіти.

1.2.3. Положення застосовується у разі отримання інформації або повідомлення про можливий випадок насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, у тому числі про прояви, які можуть мати ознаки булінгу (цькування), незалежно від форми надходження такого повідомлення.

1.2.4. Особливості реагування на випадки домашнього насильства щодо дитини визначаються законодавством України про запобігання та протидію домашньому насильству та Розділом VII цього Положення в межах повноважень закладу освіти.

1.2.5. Це Положення не регулює трудові спори, конфлікти між працівниками закладу освіти та інші правовідносини, які не пов'язані із забезпеченням прав, свобод, законних інтересів, життя, здоров'я та безпеки дітей.

1.3. Мета Положення

1.3.1. Метою цього Положення є забезпечення функціонування у закладі освіти ефективної системи унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, створення середовища, вільного від насильства, забезпечення своєчасного виявлення його проявів та/або ознак, оперативного розгляду повідомлень і реагування на них, надання необхідної допомоги, захисту прав та найкращих інтересів дитини, а також запобігання повторним випадкам насильства, у тому числі булінгу (цькування).

РОЗДІЛ II

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ

2.1. Загальні засади організації системи

2.1.1. У закладі освіти функціонує система запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми, спрямована на створення безпечного освітнього середовища, своєчасне виявлення проявів та/або ознак насильства, оперативне реагування на повідомлення, захист прав та найкращих інтересів дитини, а також запобігання повторним випадкам насильства.

2.1.2. Система запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми реалізується відповідно до цього Положення, Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, та інших нормативно-правових актів України.

2.2. Основні заходи системи

2.2.1. Система запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми у закладі освіти включає:

1. превентивні заходи;
2. заходи з виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;
3. заходи з навчання та підвищення обізнаності;
4. заходи з моніторингу та оцінювання ефективності;
5. заходи з інформування.

2.3. Превентивні заходи

2.3.1. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми у закладі освіти забезпечуються:

1. Реалізація цього Положення;
2. Затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (*Додаток 1 до цього Положення*), відповідно до додатка 1 до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658);
3. Затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) (*Додаток 2 до цього Положення*), відповідно до додатка 2 до Типової програми, затвердженої

постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658, або ведення обліку внутрішніх інцидентів в інший спосіб за рішенням закладу освіти;

4. Затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей (*Додаток 3 до цього Положення*), відповідно до додатка 3 до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658;
5. Інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей та працівників закладу освіти з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
6. Проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми у діяльності закладу освіти та вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
7. Урахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийняття на роботу працівників, діяльність яких пов'язана з контактом із дітьми.

2.4. Вимоги щодо добору працівників

2.4.1. Під час прийняття на роботу осіб, діяльність яких передбачає безпосередній або опосередкований контакт із дітьми, заклад освіти враховує вимоги законодавства щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

2.4.2. Не допускаються до роботи у контакті з дітьми особи, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

2.4.3. Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт із дітьми, проводиться опитування, яке може включати запитання ситуатійного характеру щодо насильства або жорстокого поводження з дитиною з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки або жорстокого поводження.

2.5. Навчання та підвищення обізнаності

2.5.1. Заклад освіти забезпечує проведення навчань, тренінгів та інших заходів для працівників і залучених фахівців, які контактують із дітьми, з питань захисту прав дитини, запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми, виявлення його ознак і порядку реагування.

2.5.2. Для здобувачів освіти організовуються інформаційні заходи щодо прав дитини, способів захисту, безпечного звернення по допомогу та контактів відповідних служб.

2.5.3. Батьки або інші законні представники дітей залучаються до інформаційно-просвітницьких заходів з питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

2.6. Ознайомлення працівників із Положенням

2.6.1. Працівники закладу освіти та інші фахівці, які контактують із дітьми, ознайомлюються з цим Положенням до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи у закладі освіти.

2.6.2. Працівники закладу освіти повинні бути ознайомлені з інформацією щодо захисту дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу (цькування), найгірших форм дитячої праці та інших проявів жорстокого поводження з дитиною.

2.7. Моніторинг та оцінювання

2.7.1. Заклад освіти здійснює моніторинг ефективності заходів із запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми шляхом:

1. проведення регулярних самоперевірок ефективності заходів та виявлення проблемних аспектів;
2. отримання зворотного зв'язку шляхом анкетування дітей, батьків або інших законних представників та працівників;
3. аналізу випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми з метою запобігання їх повторенню.

2.8. Інформування

2.8.1. У доступних для дітей, батьків або інших законних представників місцях та/або на офіційному вебсайті закладу освіти розміщується інформація щодо способів подання повідомлень про можливі випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, контактів служб допомоги та номерів телефонів, за якими дитина або інша особа може звернутися по допомогу, у тому числі анонімно.

РОЗДІЛ III

ПОВНОВАЖЕННЯ КЕРІВНИКА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Загальні положення

3.1.1. Керівник закладу освіти, працівники, здобувачі освіти та інші учасники освітнього процесу в межах своїх повноважень беруть участь у забезпеченні функціонування системи запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

3.2. Повноваження керівника закладу освіти

3.2.1. Керівник закладу освіти забезпечує функціонування системи запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми відповідно до законодавства України та цього Положення.

3.2.2. Керівник закладу освіти:

1. Затверджує це Положення, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним працівників закладу освіти та здійснює контроль за його виконанням;
2. Забезпечує реалізацію заходів із запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
3. Формує за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування закладу освіти склад Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, затверджує її склад наказом та забезпечує оприлюднення інформації про склад Комісії;
4. Організовує інформування працівників, здобувачів освіти та їхніх батьків або інших законних представників про порядок повідомлення про можливі випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;
5. Забезпечує функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства, зокрема телефонного зв'язку, електронного листа, скриньки для паперових повідомлень та інших визначених закладом освіти способів, у тому числі можливість анонімного повідомлення;
6. Визначає особу, яка забезпечує реєстрацію та облік повідомлень про можливі випадки насильства у паперовій та/або електронній формі у спосіб, визначений закладом освіти;
7. Забезпечує реєстрацію та розгляд повідомлень про можливі випадки насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, реагування на виявлені ознаки насильства та скликання Комісії у порядку і строки, визначені Розділом IV цього Положення;
8. Сприяє проходженню особами відповідних програм у випадках, передбачених законодавством та рішеннями Комісії.

3.3. Обов'язки працівників закладу освіти

3.3.1. Працівники закладу освіти зобов'язані дотримуватися вимог законодавства України та цього Положення щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми.

3.3.2. Працівник закладу освіти, який помітив прояви, що можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника колективу, повідомляє про це керівника закладу освіти.

Якщо у вчиненні насильства підозрюється керівник закладу освіти, повідомлення подається засновнику закладу освіти або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад освіти.

3.3.3.

У разі виявлення ознак насильства працівник закладу освіти зобов'язаний:

1. Невідкладно вжити заходів для припинення насильства;
2. За потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України;
3. Повідомити керівника закладу освіти;
4. Повідомити принаймні одного з батьків або іншого законного представника дитини, яка постраждала від насильства, та дитини, яка вчинила насильство, крім випадків, коли відповідно до законодавства та Розділу VII цього Положення таке інформування не здійснюється у зв'язку з можливим вчиненням насильства батьком або іншим законним представником дитини.

3.4. Обов'язки здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу щодо повідомлення

3.4.1. Здобувач освіти або інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, що можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника колективу, повідомляє про це керівника закладу освіти.

3.4.2. Повідомлення може бути подане в усній або письмовій формі, у тому числі анонімно.

3.4.3. Якщо повідомлення стосується можливого вчинення насильства керівником закладу освіти, воно подається засновнику закладу освіти або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад освіти.

РОЗДІЛ IV

ПОДАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ ТА РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО МОЖЛИВІ ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА

4.1. Подання повідомлення

4.1.1. Будь-який працівник закладу освіти, здобувач освіти, інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, що можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника колективу, повинен повідомити про це керівника закладу освіти.

4.1.2. Повідомлення може бути подане в усній або письмовій формі, у тому числі анонімно.

4.1.3. Заклад освіти забезпечує функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства: усне повідомлення, письмове повідомлення, телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень та інші способи, визначені закладом освіти.

4.1.4. Якщо у вчиненні насильства підозрюється керівник закладу освіти, повідомлення подається засновнику закладу освіти або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад освіти.

4.1.5. Засновник закладу освіти або відповідний орган управління у разі надходження повідомлення стосовно керівника закладу освіти забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених для керівника суб'єкта абзацами восьмим — десятим пункту 5 Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поведіння з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513.

4.2. Реєстрація повідомлення

4.2.1. Кожне повідомлення, що надійшло до керівника закладу освіти, реєструється у день його надходження у спосіб, визначений закладом освіти.

4.2.2. Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, визначені відповідно до закону, його реєстрація здійснюється **у перший за ним робочий день**.

4.2.3. Реєстрацію та облік повідомлень у паперовій та/або електронній формі забезпечує визначена керівником закладу освіти особа у спосіб, визначений закладом освіти.

4.3. Розгляд повідомлення керівником закладу освіти

4.3.1. Протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення керівник закладу освіти зобов'язаний його розглянути.

4.4. Дії керівника у разі виявлення ознак насильства

4.4.1. У разі виявлення ознак насильства, визначених Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), керівник закладу освіти зобов'язаний **невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства:**

1. Вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;
2. Повідомити про виявлення ознак насильства батьків або інших законних представників дитини, крім випадку, коли батьки або інші законні представники дитини є її кривдниками;
3. Письмово повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування закладу освіти з одночасним інформуванням про це територіального органу Національної соціальної сервісної служби України та Державної служби України у справах дітей;
4. За потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.

4.4.2. Керівник закладу освіти **не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення** скликає засідання Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

4.5. Якщо ознак насильства не виявлено

4.5.1. У разі невиявлення ознак насильства, визначених Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства, після чого вживаються заходи щодо унеможливлення настання таких ризиків.

4.6. Випадки домашнього насильства

4.6.1. У разі виявлення ознак домашнього насильства керівник закладу освіти керується законодавством про запобігання та протидію домашньому насильству.

Особливості дій закладу освіти у таких випадках визначені Розділом VII цього Положення.

РОЗДІЛ V

КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

5.1. Загальні засади діяльності Комісії

5.1.1. У закладі освіти функціонує Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі — Комісія), яка виконує свої обов'язки на постійній основі.

5.1.2. Метою діяльності Комісії є запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності закладу освіти, з'ясування причин, що призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

5.1.3. Діяльність Комісії здійснюється з дотриманням принципів законності, верховенства права, забезпечення найкращих інтересів дитини, поваги та дотримання прав і свобод людини, неупередженого ставлення, відкритості та прозорості, конфіденційності та захисту

персональних даних, невідкладного реагування, комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, нетерпимості до насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки.

5.2. Формування та склад Комісії

5.2.1. Склад Комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується керівником закладу освіти **за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування закладу освіти**. Інформація про склад Комісії оприлюднюється.

5.2.2. Склад Комісії не може бути менше п'яти осіб. До складу Комісії входять голова, заступник голови, секретар та члени Комісії.

5.2.3. До складу Комісії входять працівники закладу освіти, зокрема педагогічні працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування закладу освіти та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України **за згодою**.

5.2.4. До складу Комісії не може входити працівник закладу освіти, щодо якого надійшло повідомлення. Член Комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу Комісії.

5.2.5. Член Комісії не повинен допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі його виникнення член Комісії негайно письмово повідомляє про це голову Комісії. У разі конфлікту інтересів у голови Комісії він утримується від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступника голови Комісії; функції голови в такому випадку виконує його заступник.

5.3. Голова та секретар Комісії

5.3.1. Головою Комісії є керівник закладу освіти.

Головою Комісії не може бути керівник закладу освіти, щодо якого надійшло повідомлення.

5.3.2. Голова Комісії:

1. Організовує роботу Комісії;
2. Визначає функціональні обов'язки кожного члена Комісії;
3. Забезпечує дотримання строків та процедур;
4. Визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду;
5. Забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

5.3.3. У разі відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. У разі одночасної відсутності голови та його заступника обов'язки голови виконує один із членів Комісії, який обирається Комісією під час засідання за поданням секретаря.

5.3.4. У разі встановлення під час діяльності Комісії факту вчинення головою Комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною голова Комісії підлягає негайному виключенню із складу Комісії. У такому випадку обов'язки голови виконує його заступник.

5.3.5. Секретар Комісії забезпечує підготовку засідань Комісії та матеріалів, що підлягають розгляду, ведення протоколів засідань. У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує один із членів Комісії, який обирається під час засідання за поданням голови Комісії або його заступника.

5.4. Права та обов'язки членів Комісії

5.4.1. Член Комісії має право ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, брати участь у їх перевірці, подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються, брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування, висловлювати окрему думку усно або письмово та вносити пропозиції до порядку денного засідання Комісії.

5.4.2. Член Комісії зобов'язаний особисто брати участь у роботі Комісії, не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю в її роботі, не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб, виконувати в межах законодавства та посадових обов'язків доручення голови Комісії та брати участь у голосуванні.

5.5. Основні завдання Комісії

5.5.1. До основних завдань Комісії належать:

1. Збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;
2. Опрацювання повідомлення та аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні;
3. Оцінка потреб осіб, які є сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, у соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг;
4. Надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб;
5. Підготовка пропозицій щодо внесення змін до цього Положення;
6. Здійснення моніторингу виконання рекомендацій Комісії та надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування закладу освіти;
7. Розгляд висновків практичного психолога та соціального педагога або інших експертних висновків, що мають значення для об'єктивного розгляду повідомлення, у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

5.5.2. Комісія має право:

1. Оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпеченні таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;
2. Рекомендувати особам, які стали сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;
3. Визначати причини насильства та/або жорстокого поводження з дитиною та необхідні заходи для усунення таких причин;
4. Здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та коригувати за потреби відповідні послуги і заходи;
5. Надавати рекомендації працівникам закладу освіти щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;
6. Надавати рекомендації батькам або іншим законним представникам дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

5.6. Особливості розгляду повідомлень про можливий булінг (цькування)

5.6.1. Комісія розглядає повідомлення про прояви та/або ознаки насильства, у тому числі такі, що можуть мати ознаки булінгу (цькування).

5.6.2. Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили, і не є метою чи завданням Комісії.

5.7. Право дитини бути вислуханою

5.7.1. Рішення Комісії приймаються з обов'язковим дотриманням принципу найкращих інтересів дитини. Комісія забезпечує право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості.

5.7.2. Вислуховування дитини на засіданні Комісії здійснюється безпосередньо у присутності батьків або інших законних представників та за участю практичного психолога або соціального педагога, крім випадків, коли батьки чи інші законні представники є можливими кривдниками дитини або їх участь може суперечити найкращим інтересам чи безпеці дитини.

5.7.3. Батьки можуть надати письмову згоду щодо проведення вислуховування дитини без їхньої участі.

5.7.4. Дитина може надати у письмовій формі інформацію про факт (факти) насильства або іншу відому їй інформацію.

5.7.5. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої нею позиції підлягають обов'язковій фіксації в матеріалах розгляду.

5.8. Організація роботи та рішення Комісії

5.8.1. Формою роботи Комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби — дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів Комісії бере участь у її роботі дистанційно.

Дату, час, місце і формат проведення засідання Комісії визначає її голова, а за відсутності голови Комісії — його заступник.

5.8.2. Засідання Комісії є правоможним у разі участі в ньому **не менш як двох третин її складу**.

5.8.3. Секретар Комісії **не пізніше ніж за добу** повідомляє членам Комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає або надсилає членам Комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

5.8.4. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні Комісії, приймаються шляхом відкритого голосування **більшістю голосів затвердженого складу Комісії**. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови Комісії, а за відсутності голови — голос його заступника.

5.8.5. Секретар Комісії веде протокол засідання Комісії за формою, наведеною в *Додатку 4 до цього Положення*.

5.8.6. До участі у засіданні Комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини **за їх згодою**, крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

5.8.7. Особи, залучені до участі в засіданні Комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності Комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю в роботі Комісії, та не використовувати їх у власних інтересах або інтересах третіх осіб.

Такі особи мають право ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд Комісії, ставити питання по суті розгляду, подавати пропозиції та висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

5.8.8. Голова Комісії доводить до відома заінтересованих осіб та **Державної служби України у справах дітей** рішення Комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

5.8.9. Строк опрацювання Комісією повідомлення та виконання нею своїх завдань **не може перевищувати 10 робочих днів із дня отримання повідомлення керівником закладу освіти**.

РОЗДІЛ VI

ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)

6.1. Загальні положення

6.1.1. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) у закладі освіти здійснюються як складова системи запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми відповідно до цього Положення та Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року №961

6.1.2. Булінг (цькування) — психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків..

6.2. Ознака систематичності булінгу (цькування)

6.2.1. Ознакою булінгу (цькування) є систематичне вчинення насильства особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу.

6.2.2. Насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється **два і більше разів протягом 12 місяців** з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок насильства.

6.2.3. Кожний прояв або ознака насильства підлягає повідомленню та реагуванню в порядку, визначеному Розділом IV цього Положення, незалежно від того, чи встановлена на момент повідомлення ознака систематичності.

6.3. Розгляд повідомлень, що можуть стосуватися булінгу (цькування)

6.3.1. Повідомлення про прояви та/або ознаки насильства, які можуть свідчити про булінг (цькування), подаються, реєструються та розглядаються в порядку і строки, визначені Розділом IV цього Положення.

6.3.2. Такі повідомлення опрацьовуються Комісією відповідно до Розділу V цього Положення та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513.

6.3.3. Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється **виключно рішенням суду, яке набрало законної сили**, і не є метою чи завданням Комісії.

6.3.4. Під час розгляду повідомлень, які можуть стосуватися булінгу (цькування), забезпечуються дотримання принципу найкращих інтересів дитини та її право бути вислуханою у порядку, визначеному Розділом V цього Положення.

6.4. Система запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

6.4.1. Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у закладі освіти створюється керівником закладу освіти відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658.

6.4.2. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), є постійним системним процесом, спрямованим на:

1. Визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню), та/або потенційним ризикам його виникнення;
2. Виявлення проявів і ознак насильства, зокрема булінгу (цькування), та/або потенційних ризиків його виникнення;
3. Визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

6.5. Принципи діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

6.5.1. Діяльність закладу освіти щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), ґрунтується на принципах:

1. Найкращих інтересів дитини як найвищого пріоритету;
2. Недискримінації за будь-якими ознаками;
3. Ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
4. Партнерства та підтримки між педагогічним колективом закладу освіти і батьками або іншими законними представниками дитини;
5. Особистісно орієнтованого підходу до кожної дитини;
6. Розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
7. Гендерної рівності;
8. Учасності учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до законодавства та установчих документів закладу освіти.

6.6. Основні напрями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)

6.6.1. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у закладі освіти спрямовується на:

1. Створення безпечного і здорового освітнього середовища;
2. Визначення стану, причин і передумов поширення насильства, зокрема булінгу (цькування);
3. Підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про насильство, зокрема булінг (цькування);
4. Формування в учасників колективу ненасильницьких моделей поведінки, культури діалогу та ненасильницької, безконфліктної комунікації, у тому числі шляхом залучення органів учнівського самоврядування до реалізації превентивних заходів із запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню);
5. Заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню)

РОЗДІЛ VII

ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДИТИНИ

7.1. Загальні положення

7.1.1. Цей розділ визначає особливості дій закладу освіти у разі виявлення або отримання інформації про домашнє насильство щодо дитини чи за участю дитини та застосовується у взаємозв'язку з іншими розділами цього Положення.

7.1.2. У питаннях, не врегульованих цим розділом, керівник та працівники закладу освіти керуються Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», законодавством у сфері охорони дитинства та соціального захисту дітей, а також іншими нормативно-правовими актами у сфері захисту прав дитини.

7.1.3. Домашнє насильство щодо дитини може проявлятися у фізичній, психологічній, сексуальній або економічній формі та охоплює відповідні дії або бездіяльність, учинені

особами, на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

7.1.4. Дитиною, яка постраждала від домашнього насильства, вважається також дитина, яка стала свідком (очевидцем) такого насильства.

7.1.5. Домашнє насильство щодо дитини або за її участю розглядається закладом освіти як обставина, що може свідчити про перебування дитини у складних життєвих обставинах та потребувати залучення інших суб'єктів захисту дитини.

7.2. Підстави для реагування

7.2.1. Підставою для реагування закладу освіти є:

1. Безпосереднє виявлення працівником ознак можливого домашнього насильства щодо дитини;
2. Усне, письмове, електронне або інше повідомлення дитини про домашнє насильство;
3. Повідомлення батьків, інших законних представників, родичів, інших дітей, працівників закладу освіти, фізичних або юридичних осіб;
4. Отримання інформації від служби у справах дітей, органів Національної поліції України, надавача соціальних послуг, закладу охорони здоров'я чи іншого уповноваженого суб'єкта;
5. Виявлення обставин, які можуть свідчити про те, що дитина стала свідком домашнього насильства;
6. Отримання інформації про можливу загрозу вчинення домашнього насильства щодо дитини;
7. Виявлення ознак неналежного виконання батьками або іншими законними представниками обов'язків щодо догляду, харчування, лікування, виховання, безпеки чи розвитку дитини.

7.3. Ознаки, які можуть свідчити про домашнє насильство

7.3.1. Під час виконання професійних обов'язків працівники закладу освіти звертають увагу, зокрема, на:

1. Тілесні ушкодження, синці, подряпини, опіки, часті або незрозумілі травми;
2. Страх, тривожність, пригнічений або замкнений стан дитини;
3. Різку зміну поведінки, агресивність, апатію, надмірну слухняність або боязкість;
4. Часті пропуски занять без очевидних причин;
5. Небажання дитини повертатися додому або страх перед певним членом сім'ї;
6. Ознаки неналежного догляду, систематичної нестачі їжі, одягу, необхідного лікування;
7. Різке погіршення успішності, втрату інтересу до навчання та звичної діяльності;
8. Повідомлення дитини про погрози, приниження, фізичні покарання, позбавлення їжі, грошей, речей, медичної допомоги або інші форми контролю чи насильства;
9. Поведінкові або емоційні прояви, що можуть свідчити про сексуальне насильство;
10. Будь-яку іншу інформацію чи обставини, які викликають обґрунтоване занепокоєння щодо безпеки дитини.

7.3.2. Наявність однієї або кількох зазначених ознак сама по собі не є встановленням факту домашнього насильства. Працівник закладу освіти не встановлює факт домашнього насильства і не проводить самостійного розслідування сімейної ситуації.

7.4. Дії працівника закладу освіти

7.4.1. Працівник, який виявив ознаки можливого домашнього насильства або отримав відповідне повідомлення, діє відповідно до загального алгоритму, визначеного Розділом III цього Положення.

7.4.2. Під час первинного спілкування з дитиною працівник:

1. Забезпечує спокійне та безпечне спілкування;
2. Вислуховує дитину без осуду, звинувачень і тиску;
3. Не ставить навідних запитань і не вимагає докладного повторення травматичних обставин;
4. Не обіцяє дитині абсолютної таємниці, але пояснює, що інформація буде передана лише особам, уповноваженим забезпечити її захист;
5. Невідкладно повідомляє керівника закладу освіти.

7.4.3. Працівник не проводить перевірку достовірності повідомлення дитини, не збирає докази, не опитує інших членів сім'ї з метою встановлення факту домашнього насильства та не вступає у пряме з'ясування стосунків з можливим кривдником.

7.5. Дії керівника закладу освіти

7.5.1. Після отримання повідомлення про можливе домашнє насильство керівник забезпечує його реєстрацію та розгляд у порядку, визначеному Розділом IV цього Положення.

7.5.2. У разі виявлення фактів домашнього насильства стосовно дитини або отримання відповідної заяви чи повідомлення заклад освіти **протягом однієї доби повідомляє службу у справах дітей та уповноважений підрозділ органу Національної поліції України.**

7.5.3. Якщо відповідно до Розділу IV цього Положення наявні підстави для невідкладного реагування у коротший строк, керівник діє у строк, визначений Розділом IV.

7.5.4. За наявності безпосередньої загрози життю або здоров'ю дитини керівник невідкладно забезпечує необхідні дії для припинення небезпеки, виклик Національної поліції України та, за потреби, екстреної медичної допомоги.

7.6. Особливості повідомлення батьків або інших законних представників

7.6.1. Батьки або інші законні представники дитини інформуються про виявлені ознаки домашнього насильства у випадках і порядку, передбачених законодавством та цим Положенням.

7.6.2. Якщо з отриманої інформації або повідомлення випливає, що батько, мати чи інший законний представник дитини може бути її кривдником, безпосереднє інформування такої особи закладом освіти не здійснюється, якщо це може створити або посилити загрозу життю, здоров'ю чи безпеці дитини. Подальші дії щодо інформування та захисту дитини узгоджуються зі службою у справах дітей та уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України..

7.7. Взаємодія із суб'єктами захисту дитини

7.7.1. Заклад освіти в межах своїх повноважень взаємодіє із:

1. Службою у справах дітей;
2. Уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України;
3. Надавачами соціальних послуг;
4. Закладами охорони здоров'я;
5. Іншими суб'єктами, які відповідно до законодавства здійснюють заходи із запобігання та протидії домашньому насильству та соціального захисту дітей.

7.7.2. Координація діяльності щодо виявлення та захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та безпосереднє ведення їх справ здійснюються службою у справах дітей. Заклад освіти не перебирає на себе функції служби у справах дітей щодо оцінки рівня безпеки дитини, оцінювання потреб сім'ї чи прийняття рішення про подальше влаштування дитини.

7.7.3. У разі включення представника закладу освіти до міждисциплінарної команди він бере участь у її роботі виключно в межах своїх професійних повноважень та виконує погоджені заходи щодо забезпечення права дитини на освіту, безпеку та підтримку.

7.8. Підтримка дитини у закладі освіти

7.8.1. Заклад освіти у межах своїх повноважень створює умови для безпечного перебування постраждалої дитини у закладі та забезпечує необхідну педагогічну і психологічну підтримку.

7.8.2. За наявності практичного психолога та/або соціального педагога організовується їх робота з постраждалою дитиною відповідно до професійної компетенції.

7.8.3. За рекомендаціями відповідних служб та з урахуванням потреб дитини можуть бути організовані необхідні зміни в освітньому процесі, спрямовані на підтримку її емоційної стабільності, безпечного перебування у закладі та продовження навчання.

7.8.4. Інформація про обставини домашнього насильства не розголошується учасникам освітнього процесу, які не залучені до забезпечення захисту та підтримки дитини.

7.9. Особливості діяльності Комісії

7.9.1. Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми не підміняє спеціальний міжвідомчий механізм реагування на домашнє насильство.

7.9.2. Якщо домашнє насильство відбулося поза межами закладу освіти та не пов'язане з діями працівника чи іншого учасника освітнього процесу в межах діяльності закладу, Комісія не встановлює факт домашнього насильства та не проводить розгляд сімейної ситуації.

7.9.3. У межах компетенції закладу освіти адміністрація та/або Комісія можуть розглядати питання:

1. Забезпечення безпечного перебування дитини у закладі освіти;
2. Організації педагогічної та психологічної підтримки;
3. Виконання рекомендацій служби у справах дітей або інших уповноважених суб'єктів;
4. Необхідної адаптації освітнього процесу;
5. Недопущення небажаного контакту дитини з можливим кривдником у межах закладу освіти;
6. Моніторингу стану та потреб дитини у межах компетенції закладу.

7.9.4. Якщо можливим кривдником є працівник закладу освіти або домашнє насильство одночасно пов'язане з насильством щодо дитини під час діяльності закладу освіти, застосовуються також відповідні положення Розділів IV і V цього Положення.

7.10. Дитина-кривдник

7.10.1. Якщо отримано інформацію про те, що дитина сама вчинила домашнє насильство, заклад освіти також реагує на таку інформацію та взаємодіє з уповноваженими суб'єктами відповідно до законодавства.

7.10.2. Стосовно дитини-кривдника не допускаються приниження, стигматизація, публічне обговорення чи інші дії, що порушують її права та гідність.

7.10.3. Заходи щодо дитини-кривдника мають враховувати її вік, потреби, причини поведінки та необхідність отримання відповідної допомоги.

7.11. Заборонені дії

7.11.1. Під час реагування на підозру або випадок домашнього насильства працівникам закладу освіти не допускається:

1. Самостійно встановлювати факт домашнього насильства або проводити розслідування сімейних обставин;
2. Вимагати від дитини доказів або багаторазово опитувати її щодо травматичних подій;
3. Організовувати зустріч дитини з можливим кривдником для «з'ясування стосунків»;
4. Примушувати постраждалу дитину до примирення, медіації або вибачення;
5. Повідомляти можливому кривднику інформацію, якщо це може створити додатковий ризик для дитини;

6. Розголошувати відомості про дитину та її сім'ю особам, які не беруть участі у забезпеченні її захисту;
7. Переконавати дитину відмовитися від повідомлення або знецінювати повідомлені нею обставини.

7.12. Захист прав та інформації про дитину

7.12.1. Усі дії закладу освіти щодо дитини, яка постраждала або ймовірно постраждала від домашнього насильства, здійснюються з урахуванням її найкращих інтересів, віку, стану здоров'я, рівня розвитку та індивідуальних потреб.

7.12.2. Під час реагування забезпечуються повага до честі та гідності дитини, недискримінація, конфіденційність, недопущення повторної травматизації та врахування думки дитини відповідно до її віку і рівня зрілості.

7.12.3. Документування та зберігання інформації здійснюються відповідно до Розділу IX цього Положення та законодавства про захист персональних даних.

7.13. Запобігання домашньому насильству

7.13.1. Профілактична та інформаційно-просвітницька робота з питань запобігання та протидії домашньому насильству здійснюється в межах загальної системи заходів, визначеної Розділом II цього Положення, з урахуванням віку дітей та необхідності формування ненасильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення до осіб, які постраждали від насильства, та готовності своєчасно звертатися по допомогу або повідомляти про відомі випадки домашнього насильства.

РОЗДІЛ VIII

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

8.1. Загальні положення

8.1.1. Заходи виховного впливу застосовуються відповідно до Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року №961.

8.1.2. Заходи виховного впливу спрямовуються на відновлення та нормалізацію відносин між кривдниками, постраждалими особами і свідками насильства, недопущення повторення випадків насильства та загальну превенцію випадків насильства.

8.1.3. Заходи виховного впливу мають забезпечувати корекцію поведінки кривдників, зокрема виправлення деструктивних реакцій і способів поведінки у міжособистісних стосунках, а також надання психологічної допомоги та підтримки постраждалій особі і свідкам насильства.

8.2. Вимоги до заходів виховного впливу

8.2.1. Комплекс заходів виховного впливу визначається та реалізується таким чином, щоб:

1. Не завдавати додаткової шкоди психологічному стану учасників колективу;
2. Не допускати повторної травматизації;
3. Забезпечувати право дитини на безпечне освітнє середовище.

8.2.2. Крім випадків, щодо яких законодавством установлені спеціальні обмеження, зокрема випадків домашнього насильства, застосування заходів, спрямованих на примирення сторін, допускається виключно:

1. За добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників;
2. За умови відсутності ризику повторного насильства або шкоди;
3. З урахуванням висновку практичного психолога за наявності такого фахівця в закладі освіти.

8.3. Визначення заходів виховного впливу

8.3.1. Комплекс заходів виховного впливу до учасників колективу визначає Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

8.3.2. Рішення Комісії щодо застосування заходів виховного впливу має містити:

1. Мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу, психологічної допомоги та підтримки;
2. Критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами;
3. Строки та суб'єктів, відповідальних за реалізацію відповідних заходів;
4. Обґрунтування відповідності запропонованих заходів найкращим інтересам кожної залученої дитини.

8.3.3. Комісія здійснює моніторинг ефективності застосування визначених нею заходів та у разі необхідності коригує їх.

8.4. Реалізація заходів виховного впливу

8.4.1. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками закладу освіти, фахівцями служби у справах дітей та центру соціальних служб із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, у тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки насильства.

8.5. Психологічний та соціально-педагогічний супровід

8.5.1. Психологічний та соціально-педагогічний супровід застосування заходів виховного впливу здійснюють у межах своїх посадових обов'язків практичний психолог та соціальний педагог закладу освіти **за наявності**, зокрема шляхом:

1. Діагностики рівня психологічної безпеки та аналізу її динаміки;
2. Розроблення та реалізації заходів психологічної підтримки постраждалої особи із залученням та за згодою батьків або інших законних представників дитини;
3. Розроблення та реалізації заходів психологічної підтримки кривдника із залученням та за згодою батьків або інших законних представників дитини;
4. Надання консультативної допомоги учасникам освітнього процесу;
5. Розроблення та реалізації профілактичних заходів.

8.6. Соціально-психологічна реабілітація та спеціальні програми

8.6.1. Діти, які вчинили булінг (цькування), або стосовно яких вчинено булінг (цькування), мають право на отримання послуги із соціально-психологічної реабілітації відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року №585.

8.6.2. У разі якщо рішенням суду особу, яка вчинила булінг (цькування), направлено для проходження програми для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування), керівник закладу освіти сприяє проходженню такою особою відповідної програми.

8.6.3. За відсутності рішення суду про направлення особи, яка вчинила булінг (цькування), Комісія може рекомендувати такій особі пройти відповідну програму на добровільній основі. Діти віком до 16 років можуть пройти таку програму за згодою батьків або інших законних представників дитини. Керівник закладу освіти сприяє проходженню такою особою програми.

8.6.4. Комісія може рекомендувати особам, які стали свідками або постраждали від насильства, зокрема булінгу (цькування), проходження Типової програми для дітей та інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком. Керівник закладу освіти сприяє проходженню такими особами цієї програми.

РОЗДІЛ IX

ДОКУМЕНТУВАННЯ, ОБЛІК ТА ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

9.1. Форми документування та обліку

9.1.1. Для документування та обліку випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми у закладі освіти використовуються форми та способи обліку, передбачені законодавством і цим Положенням.

9.1.2. До цього Положення додаються:

1. Форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини — **Додаток 1** (відповідно до додатка 1 до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658);
2. Форма реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) — **Додаток 2** (відповідно до додатка 2 до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658);
3. Форма анкети анонімного опитування для дітей — **Додаток 3** (відповідно до додатка 3 до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658);
4. Форма протоколу засідання Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми — **Додаток 4** (відповідно до додатка 1 до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513).

9.1.3. Форми документів, визначені пунктом 9.1.2 цього Положення, є його невід'ємними додатками.

9.1.4. Кожне повідомлення, що надійшло керівнику закладу освіти, реєструється у строки та спосіб, визначені Розділом IV цього Положення.

9.2. Документування роботи Комісії

9.2.1. Засідання Комісії та прийняті нею рішення оформлюються протоколом.

9.2.2. Секретар Комісії веде протокол засідання за формою, наведеною в Додатку 4 до цього Положення, що відповідає додатку 1 до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513.

9.2.3. Матеріали, що стосуються конкретного повідомлення, формуються та зберігаються з дотриманням вимог законодавства щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

9.3. Конфіденційність та захист персональних даних

9.3.1. Під час отримання, реєстрації, розгляду та документування повідомлень про насильство та/або жорстоке поводження з дітьми забезпечуються конфіденційність інформації про дитину та захист її персональних даних відповідно до законодавства України.

9.3.2. Члени Комісії та інші особи, залучені до розгляду випадку, не мають права розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю в роботі Комісії, або використовувати такі відомості у власних інтересах чи інтересах третіх осіб.

9.3.3. Доступ до матеріалів конкретного випадку надається особам у межах їхніх повноважень та відповідно до вимог законодавства.

9.4. Передача інформації уповноваженим суб'єктам

9.4.1. Інформація про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дитиною передається уповноваженим органам і службам у випадках, порядку та строки, визначені законодавством і цим Положенням.

9.4.2. Вимоги щодо конфіденційності не обмежують виконання передбаченого законодавством обов'язку щодо інформування уповноважених органів та служб про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

9.5. Зберігання документів

9.5.1. Документи та матеріали, що утворюються під час отримання, реєстрації та розгляду повідомлень, оформлюються, обліковуються та зберігаються відповідно до законодавства у сфері діловодства, архівного зберігання документів та захисту персональних даних.

9.5.2. Під час зберігання документів забезпечується належний захист інформації та обмеження доступу до персональних даних.

РОЗДІЛ X

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення є локальним нормативним актом закладу освіти та застосовується під час організації діяльності із запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми, у тому числі булінгу (цькуванню).

10.2. Положення затверджується наказом керівника закладу освіти з урахуванням вимог Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513, Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646 у чинній редакції, та інших нормативно-правових актів, зазначених у цьому Положенні.

10.3. Керівник закладу освіти забезпечує оприлюднення цього Положення, ознайомлення з ним працівників закладу освіти та контроль за його виконанням.

10.4. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у разі змін законодавства України, необхідності приведення його положень у відповідність до нормативно-правових актів, а також за результатами його практичного застосування.

10.5. У разі внесення змін до законодавства України норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить чинному законодавству, до приведення Положення у відповідність із такими змінами.

10.6. Питання щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми, у тому числі булінгу (цькуванню), які не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України.

Додаток 1

**до Положення про запобігання та протидію
насильству та жорстокому поводженню з дітьми
у у ліцеї імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради**

ТИПОВА ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради
(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту,
фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів,
дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є
суб'єктами молодіжної роботи,
які контактують з дітьми)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

- ☐ дитина з інвалідністю;
- ☐ дитина-сирота;
- ☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;
- ☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- ☐ тілесні ушкодження;
- ☐ страх, уникання контакту;
- ☐ розповіді про образи/тиск;
- ☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- ☐ поінформовано відповідальну особу закладу;
- ☐ поінформовано батьків/інших законних представників;
- ☐ поінформовано службу у справах дітей;
- ☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- ☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток 2
до Положення про запобігання та протидію
насильству та жорстокому поводженню з дітьми
у ліцеї імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради

ТИПОВА ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування

*Зазначається факт про фізичне/психологічне
насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано
допомогу, припинено контакт тощо.

ТИПОВА АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

☐ так, завжди;

☐ іноколи;

☐ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

☐ з повагою;

☐ байдуже;

☐ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

☐ так;

☐ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

☐ так;

☐ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?

(відкрите поле)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

ПРОТОКОЛ №

засідання Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поведження з дітьми

Ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради

(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності) (далі — суб'єкт)

_____ 20__ р.

Час: ____ год ____ хв.

Підстава: _____

(від кого і коли надійшло повідомлення

про випадок насильства та/або жорстокого поведження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № ____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поведження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поведження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поведження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поведження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поведження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

_____;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною _____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства _____ та/або _____ жорстокого _____ поводження

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____.

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.